

รายงานผลการตรวจสอบพื้นที่ใกล้เขตท่าเหมืองฉีกไนต์
ประทานบัตรเลขที่ 25852/15052
ตำบลลี่ อำเภอลี่ จังหวัดลำพูน

โดย

นายวิวัฒน์ ไตรธิรกุล

นายชัยยุทธ สุขเสริม

สำนักงานอุตสาหกรรมพื้นฐานและการเหมืองแร่เขต 3

จังหวัดเชียงใหม่

กรมอุตสาหกรรมพื้นฐานและการเหมืองแร่

กระทรวงอุตสาหกรรม

มกราคม 2546

คำนำ

ตามที่ บริษัท ปูนซิเมนต์ไทยอุตสาหกรรม จำกัด ได้ทำหนังสือ ที่ ทม.342/2545 ลงวันที่ 21 ตุลาคม 2545 ถึง สำนักงานอุตสาหกรรมพื้นฐานและการเหมืองแร่เขต 3 (สรข. 3) ขอความอนุเคราะห์ตรวจสอบพื้นที่ โกล์เขตท่าเหมืองลิคไนต์ โกล์กับประทานบัตรเลขที่ 25852/ 15052 ตั้งอยู่ที่ท้องที่ ต.ลี อ.ลี จ.ลำพูน ที่เกิดกรณี ร้องเรียนว่าที่นาที่อยู่ใกล้กับเหมืองแร่มีรอยร้าว ในเบื้องต้น สรข.3 ได้ให้ นายเกียรติชัย และนายวิวัฒน์ ดำเนินงาน โดยประสานงานกับ บริษัทฯ โดยผ่านฝ่ายกำกับดูแลเหมืองแร่ เมื่อ 29 ตุลาคม 2545 และเมื่อบริษัทฯ ได้นัดหมายแล้ว อุตสาหกรรมพื้นฐานและการเหมืองแร่เขต 3 ได้สั่งการให้ นายวิวัฒน์ โทธิกรกุลร่วมกับ ฝ่าย กำกับฯ ไปดำเนินการ เมื่อวันที่ 22 มกราคม 2546

คณะผู้ตรวจสอบเรื่องร้องเรียนดังกล่าวจาก สรข. 3 ประกอบด้วย:

1. นายวิวัฒน์	โทธิกรกุล	นักธรณีวิทยา 7 ว.
2. นายชัยยุทธ	สุขเสริม	วิศวกรเหมืองแร่ 5
3. นายไพบุลย์	ปกปิงเมือง	พนักงานขับรถยนต์

ทั้ง 3 คน ได้รับบัญชาให้ ไปปฏิบัติงานตรวจสอบข้อเท็จจริงกรณีร้องเรียนการทำเหมืองแร่ถ่านหิน ของบริษัท ปูนซิเมนต์ไทยอุตสาหกรรม จำกัด สร้างความเสียหายแก่พื้นที่เพาะปลูกทำกินของชาวบ้าน ที่อยู่บริเวณ โกล์เคียง ในวันศุกร์ที่ 24 มกราคม 2546 ตามคำสั่งที่ 055/46 ลงวันที่ 22 มกราคม 2546 โดยใช้รถยนต์ผู้ หมายเลขทะเบียน นค. 3256 ชม. ในการทำงาน

วิธีการปฏิบัติงาน

ในเรื่องนี้เป็นการตรวจสอบเรื่องที่ประชาชนร้องเรียน ดังนั้นจึงจำเป็นต้องที่ผู้ร้องเรียนจะต้องมาร่วมทำ การตรวจสอบ ร่วมกับเจ้าหน้าที่ของบริษัทฯ และ คณะผู้ตรวจสอบ จาก สรข. 3 เชียงใหม่

ตัวแทนของประชาชนที่ร้องเรียนและพยานในท้องที่ ที่ร่วมตรวจสอบประกอบด้วย

1. นายประเทือง	อุดอินแก้ว	เจ้าของที่นา	ผู้เสียหาย
2. นางเรือนคำ	อุดอินแก้ว	เจ้าของที่นา	ผู้เสียหาย
3. นายดีบ	สิงห์คำโน	เจ้าของที่นา	ผู้เสียหาย
4. นางเทียมวัน	เครือแดง	เจ้าของที่นา	ผู้เสียหาย
5. นายบุญ	ไชยจินะ	กำนัน ต.ลี	พยาน
6. นายชิต	แก้วคำ	อ.บ.ต.	พยาน
7. นายถวิล	ถาน้อย	ปลัด อ.บ.ต.	พยาน
8. นายทองฤทธิ์	ใจเปี้ย	สารวัตร กำนัน	พยาน
9. นายม้วน	อุปปั้นใจ	ผู้ช่วย ผู้ใหญ่บ้าน	พยาน
10. นายสุพจน์	ฝั้นยะ	ผู้ช่วย ผู้ใหญ่บ้าน	พยาน

ตัวแทนของบริษัท ปูนซิเมนต์ไทยอุตสาหกรรม จำกัด ได้แก่

1. นายสิทธิพงษ์ ขุนภิรมย์ วิศวกรเหมืองแร่
2. นายเจริญพร จิรสุทรสกุล เจ้าหน้าที่เหมือง

การตรวจสอบ ได้ร่วมกันไปตรวจสอบสถานที่จริง บันทึกภาพ บันทึกข้อมูล ทั้งขนาดและทิศทางของรายละเอียดที่สำคัญ กำหนดตำแหน่งต่าง ๆ โดยใช้เครื่องอ่านสัญญาณดาวเทียม และตรวจสอบด้วยเข็มทิศและแผนที่อีกครั้ง คณะผู้เข้าร่วมตรวจสอบครั้งนี้ ปรากฏตามรูปที่ 1

รูปที่ 1 คณะผู้เข้าร่วมตรวจสอบพื้นที่ เมื่อวันที่ 24 มกราคม 2546

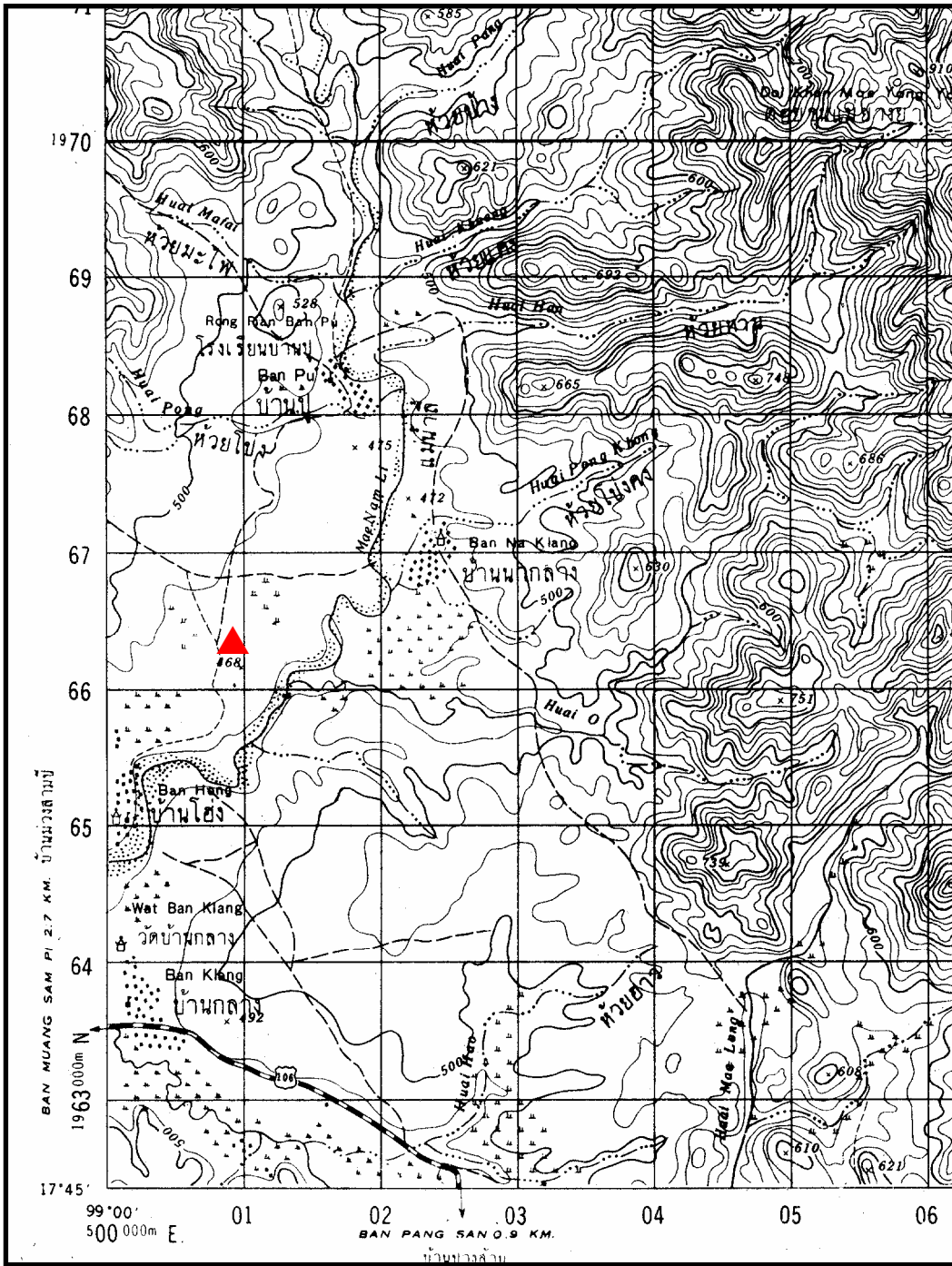
พื้นที่ที่ทำการตรวจสอบ

พื้นที่ที่ตรวจสอบ ตั้งอยู่บริเวณทิศตะวันตกเฉียงใต้ของประทานบัตรเลขที่ 25852/ 15052 ตั้งอยู่ในท้องที่ ต.ลี อ.ลี จ.ลำพูน ห่างจากขอบขุมเหมืองประมาณ 20 เมตร ปรากฏอยู่บนแผนที่ภูมิประเทศของกรมแผนที่ทหาร มาตราส่วน 1: 50,000 ระวัง 4844 IV (บ้านปาง) พิกัดประมาณ 009663 ลักษณะของพื้นที่ที่ตรวจสอบเป็นแอ่งในหุบเขาที่ระดับความสูง ประมาณ 480 – 500 เมตร เหนือระดับน้ำทะเลปานกลาง สภาพที่ดินเป็นที่นา มีการเก็บเกี่ยวข้าวเรียบร้อยแล้ว รายละเอียดของพื้นที่ปรากฏตามรูปที่ 2 และ 3

ผลจากการตรวจสอบ

จากการตรวจสอบพบว่า รอยแตก-ร้าวในดินตามที่มีราษฎรร้องเรียนนั้นเกิดในลักษณะ แตก-ร้าวตามคันนา (บริเวณท้องนา ร่องรอยแตกได้ ลบเลือนไป) รอยแตก-ร้าวที่มีความกว้างที่พบส่วนใหญ่ 0.1 0.3 มิลลิเมตร

ส่วนหนึ่งของแผนที่ 1:50,000 ราว 4844 IV (บ้านปาง)

▲ จุดที่ทำการตรวจสอบร่วมกัน

รูปที่ 2 แผนที่ภูมิประเทศรอบคุ่มประถานบัตร และพื้นที่ที่ทำการตรวจสอบ

รูปที่ 3 สภาพพื้นที่เป็นนาข้าว ติดกับขอบของขุมเหมืองแร่ (เส้นประสีแดงเป็นแนวที่รอยร้าวปรากฏ)

บางช่วงกว้างประมาณ 3 เซนติเมตร ความยาวของรอยแตกยาว วัดจากคันทนา ถึงคันทนา ได้ ยาวประมาณ 65 เมตร วางตัวอยู่ในทิศทาง $N 80^{\circ} W$ มีจำนวน 1 แนว ไม่ชัดเจนว่าต่อเนื่องกันตลอดหรือไม่ ตามรูปที่ 4, 5 และ 6

รูปที่ 4 สภาพท้องนาที่พบรอยแตกร้าวของแผ่นดิน

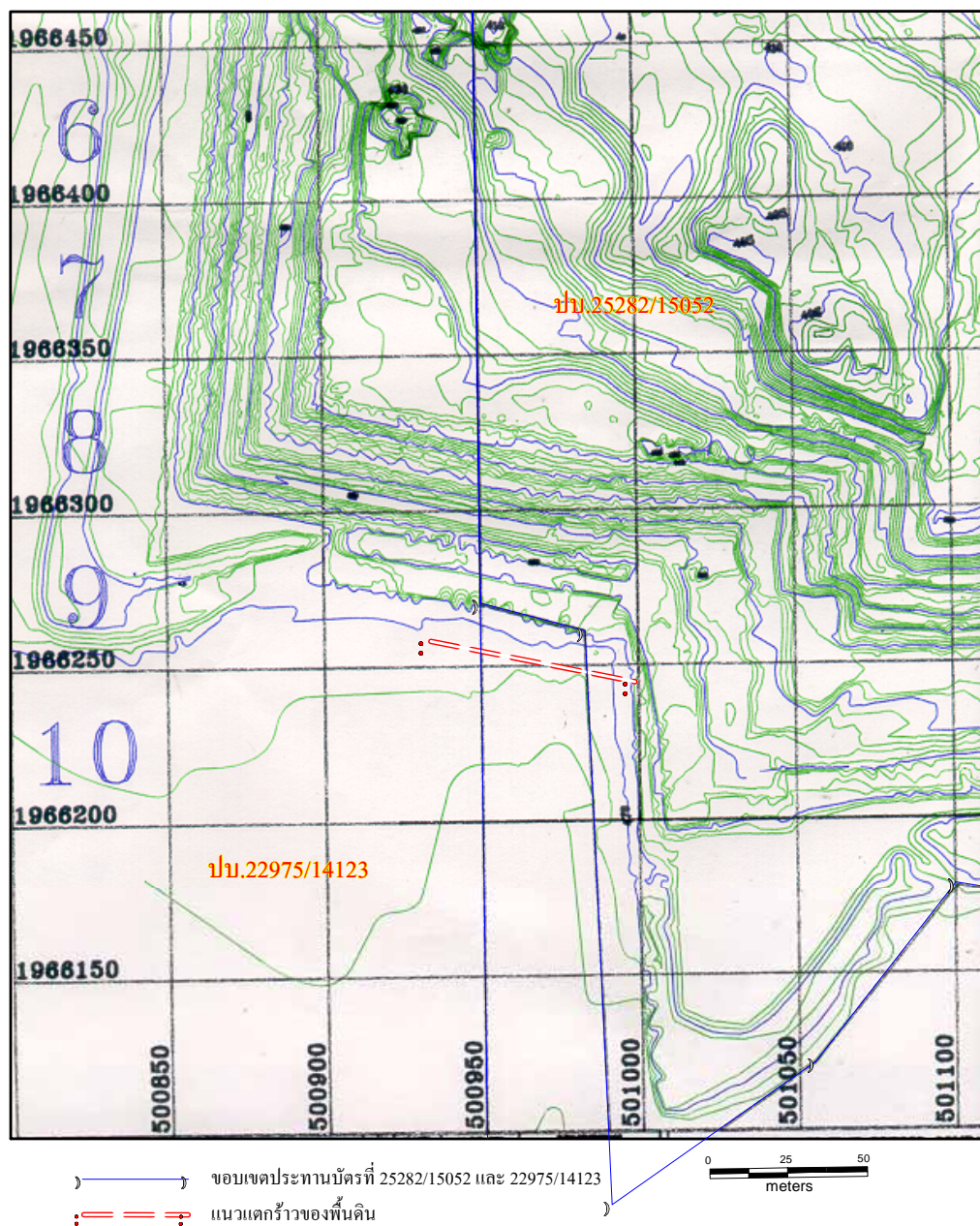

รูปที่ 5 รอยแตกที่ปรากฏตามคันนา

เมื่อได้เก็บข้อมูลที่สำคัญในภาคสนามเรียบร้อยแล้ว นำข้อมูลดังกล่าวมาประมวลผลร่วมกับแผนที่ของกรมแผนที่ทหาร แผนที่หน้าเหมืองของบริษัท ปูนซิเมนต์ไทยอุตสาหกรรม จำกัด เมื่อประมวลข้อมูลต่าง ๆ แล้ว วิเคราะห์ผลที่เกิดขึ้น ปรากฏว่าแนวของรอยแตก-ร้าว ที่พบตามคันนา มีแนวการวางตัวที่ขนานกับหน้าความลาดชัน ของขุมเหมือง ในเขตประทานบัตรที่ 25852/15052 ซึ่งบ่งชี้ได้ชัดเจนว่าเป็นผลสืบเนื่องจากการทำเหมืองแร่ ถึงแม้ขนาดของรอยแตกร้าวจะมีขนาดเล็ก และร่องรอยบริเวณที่องนาจะถูกกลบเลือนจากกิจกรรมการทำนา แต่เนื่องจากรอยแตกร้าวห่างจากขอบขุมเหมืองเพียง 20 เมตร และความลาดชันของขอบขุมเหมือง ที่ลาดเทลงถึง 35 องศา ย่อมทำให้ความเสถียรของพื้นที่บริเวณขอบขุมเหมืองดังกล่าวต่ำกว่าปกติ

สรุปผลการตรวจสอบ

ข้อมูลจากการสำรวจในภาคสนาม และการประมวลผลข้อมูลเพิ่มเติม พบว่ารอยแตก-ร้าวที่ปรากฏให้เห็นตามคันนาและท้องนาบางส่วน มีแนวแตกที่มีทิศทางขนานกับขอบขุมเหมืองด้านที่มีความลาดชันสูง ของประทานบัตรที่ 25852/15052 มีลักษณะเป็นรอยปริ-รอยร้าวแคบ ๆ และมีบางจุดแยกจากกันประมาณ 3 เซนติเมตร **สรุปผลได้ว่ารอย แตก ปริ-ร้าวดังกล่าวเป็นผลสืบเนื่องมาจากการทำเหมืองแร่**

รูปที่ 6 แผนที่บริเวณขอบขุมเหมืองที่ปรากฏรอยเดก้าวของแผ่นดิน

(ปรับปรุงจากสำเนาเอกสารของบริษัทปูนซิเมนต์ไทยอุตสาหกรรม จำกัด โดยนายนิวัฒน์ ศรีโลกกรวด)

เรื่องเดิม

ที่ ทม.342 /2545

วันที่ 21 ตุลาคม 2545

สำนักงานอุตสาหกรรมพื้นฐานและการเหมืองแร่ เขต 3
ภายในมหาวิทยาลัยเชียงใหม่
ต.สุเทพ อ.เมือง จ.เชียงใหม่ 50002

สนง.อุตสาหกรรมพื้นฐานและการเหมืองแร่ เขต 3
เลขที่รับ 0058
วันที่ 28 ต.ค. 2545
เวลา 10.05 น.

เรียน อุตสาหกรรมพื้นฐานและการเหมืองแร่ เขต 3

เรื่อง ขอกความอนุเคราะห์ตรวจสอบพื้นที่ใกล้เขตท่าเหมืองลิกไนต์

ตามที่บริษัทฯ ได้เปิดการทำเหมืองลิกไนต์ ตามประทานบัตรเลขที่ 25852/15052 ตั้งอยู่ที่ ต.ลี อ.ลี จ.ลำพูน ตั้งแต่เดือน ส.ค. 2542 เพื่อผลิตลิกไนต์ใช้ในกิจการซีเมนต์ นั้น

ปัจจุบันบริษัทฯ ได้หยุดการผลิตลิกไนต์จากเหมืองดังกล่าว เนื่องจากแร่ที่เหลืออยู่ไม่คุ้มกับค่าใช้จ่ายทำเหมือง ตั้งแต่วันที่ 1 ต.ค. 2545 เป็นต้นมา แต่มีราษฎรบางรายที่มีที่ดินทำนาอยู่ใกล้เขตประทานบัตรของบริษัทฯ ได้ร้องเรียน เรื่องที่นากิครอยแตกร้าวในพื้นที่บางส่วน ลักษณะรอยแตกเป็นแนวยาวประมาณ 20 เมตร

บริษัทฯ ได้พิจารณาแล้วพบว่าหน่วยงานของท่านประกอบด้วยผู้ที่มีความรู้ความชำนาญเกี่ยวข้องกับงานเหมืองและด้านธรณีวิทยาโดยตรง จึงใคร่ขอความอนุเคราะห์เจ้าหน้าที่ในหน่วยงานของท่านช่วยเหลือตรวจสอบพิสูจน์ถึงสาเหตุการแตกของที่ดินดังกล่าวข้างต้น โดยบริษัทฯ ยินดีรับภาระค่าใช้จ่ายในการดำเนินการทั้งหมด และขอมอบหมายให้นายสิทธิพงศ์ ขุนภิมย์ เป็นผู้ติดต่อประสานงานกับเจ้าหน้าที่ของท่านต่อไป

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณาให้ความอนุเคราะห์ด้วย จักเป็นพระคุณยิ่ง

ขอแสดงความนับถือ

บริษัท ปูนซิเมนต์ไทยอุตสาหกรรม จำกัด

(Signature) 24/10/45

(นายชชาติ บุนนาค)

จ.ก. ผู้จัดการทรัพยากรธรณีและเหมือง

(Signature)
ด้านธรณีวิทยา

(Signature) 28/10/45
นายสิทธิพงศ์ ขุนภิมย์

ทรัพยากรธรณีและเหมือง

โทรศัพท์ 0-2586-3161

(Signature) 22/10/45

037/45 โทร 2807045

(Signature)
ด้านธรณีวิทยา

(Signature) 29/10/45

SCI.120-01

สำนักงานใหญ่ 1 ถนนปูนซิเมนต์ไทย บางซื่อ กรุงเทพฯ 10800
โทรศัทพ์ 02-586-3333, 02-586-4444 โทรสาร 02-586-2945, 02-586-5444
ทะเบียนเลขที่ (1) 693/2541

Headquarters 1 Siam Cement Road, Bangsue, Bangkok 10800, Thailand.
G.P.O. Box 593 Bangkok 10500, Thailand.
Tel. 662-586-3333, 662-586-4444 Fax. 662-586-2945, 662-586-5444
Registration No. (1) 693/2541

สำนักงานอุตสาหกรรมพื้นฐานและการเหมืองแร่เขต 3
กรมอุตสาหกรรมพื้นฐานและการเหมืองแร่

คำสั่งไปราชการ
ที่ 055/46

ให้ ^{หาปวิวัฒน์ ไทลิ่งดุค}
1. นายธนาเกียรติวงศ์ชัย
3. นายไพบุลย์ ปกป้องเมือง

2. นายชัยยุทธ สุขเสริม

ไปราชการ เพื่อร่วมตรวจสอบข้อเท็จจริงกรณีร้องเรียนการทำเหมืองแร่ถ่านหิน ของ บริษัท ปูนซิเมนต์
ไทยอุตสาหกรรม สร้างความเสียหายแก่พื้นที่เพาะปลูกทำกินของชาวบ้านที่อยู่บริเวณใกล้เคียง
โดยตรวจสอบร่วมกับผู้เสียหาย ตัวแทนผู้ถูกร้องเรียน และหน่วยงานส่วนท้องถิ่น ในเขตจังหวัดลำพูน

โดยพาหนะ รถยนต์ของสำนักงานอุตสาหกรรมพื้นฐานและการเหมืองแร่เขต 3 หมายเลขทะเบียน
นค-3256 ขม.

ตั้งแต่วันที่ 24 เดือน มกราคม พ.ศ. 2546 และกลับประมาณวันที่ 24 เดือน มกราคม พ.ศ. 2546
ให้มีสิทธิ์เบิกค่าใช้จ่ายตามระเบียบราชการจาก สำนักงานอุตสาหกรรมพื้นฐานและการเหมืองแร่เขต 3

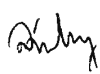

(นายสมชัย วงศ์สวัสดิ์)

รก.อุตสาหกรรมพื้นฐานและการเหมืองแร่เขต 3

22 มกราคม / 2546

ทรง

(นายสมปอง หวังรุ่งวิชัยศรี)

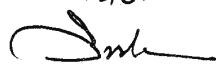
วิศวกรเหมืองแร่ 5
22 มี.ค. 2546

น.ท.ท.

ธนา

๒๒ มี.ค. ๒๕

ทรง.

22 มี.ค. ๒๕